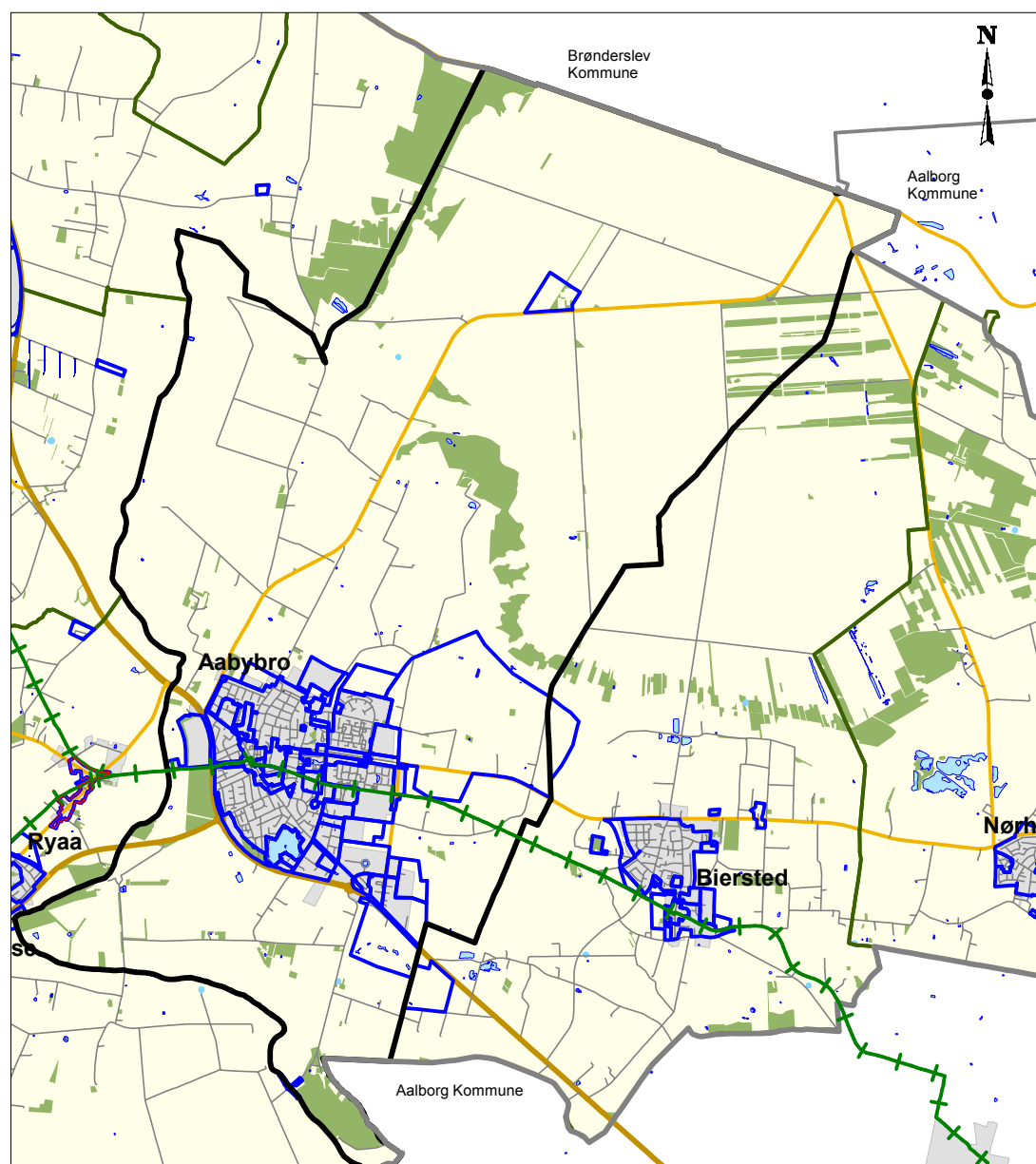

Aabybro

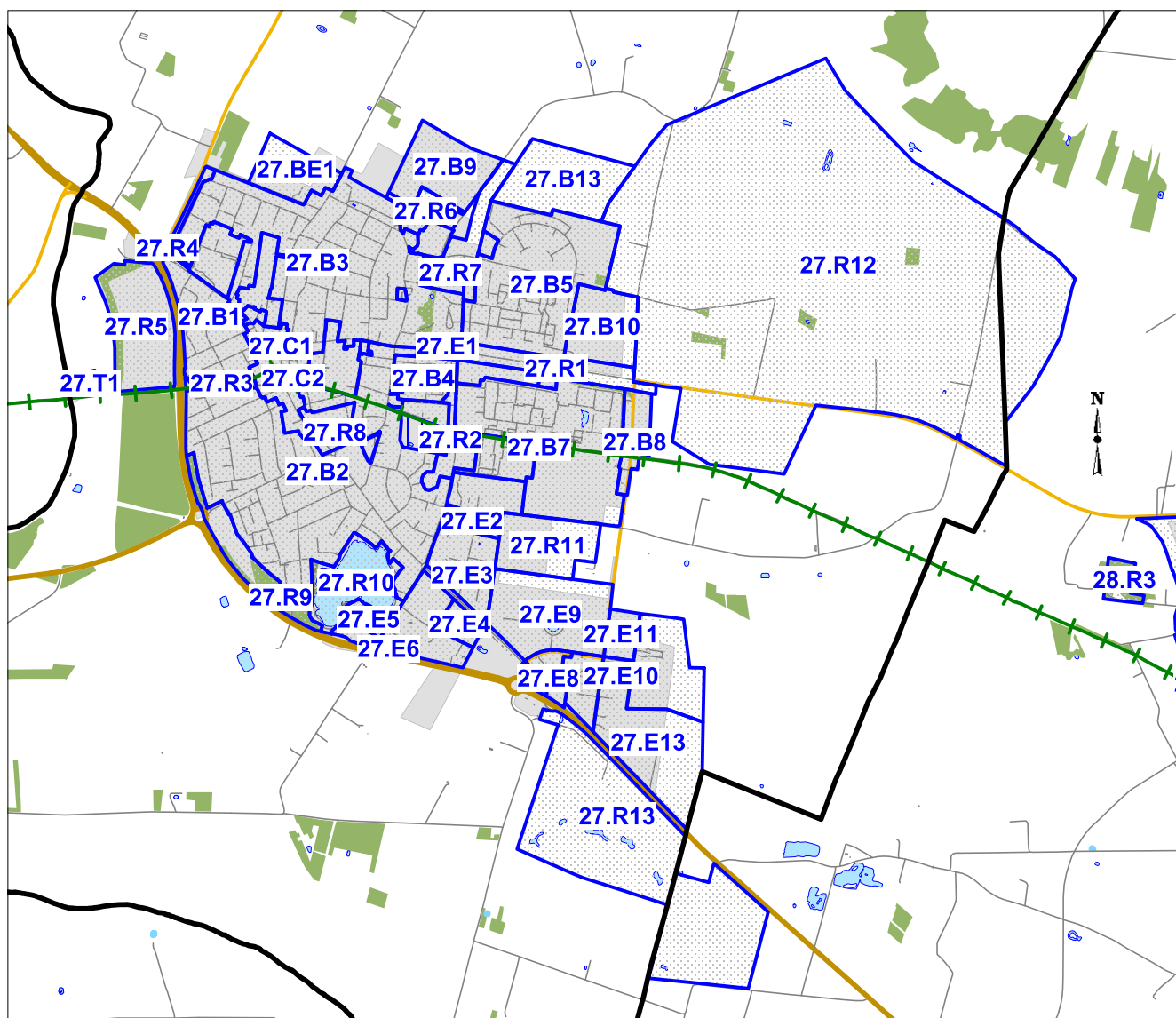
Aabybro-området svarer til Aaby sogn og omfatter både Vildmosen og Aabybro by. Området grænser op til Biersted, Ryaa, Kaas og Pandrup planområder samt til Brønderslev kommune. Aabybro er udpeget som hovedby.

Målforhold 1:8.000

Aabybro-området har med 1.990 boliger og en befolkning på 5.419 en høj befolkningstæthed på 108 borger pr. km². Befolkningstallet i Aaby Sogn er steget fra 4.800 i 1980 til idag ca. 5.400. Der forventes en stigning i befolkningstallet i de kommende 12 år. Til- og fraflytningen er årligt på 5% af befolkningen. Der er 51% kvinder og 49% mænd.

	Andel af kommunen	
Areal	108 km ²	6%
Befolkning	5.419	14%
Borgere under 25 år	1.184	10%
Borgere mellem 25 og 59	2.652	14%
Borgere over 60 år	1.583	18%
Boliger	1.990	12%
Byggesager i 2007-2008	219	10%
Ubeboede boliger	7	2%
Husstandsstørrelse	2,72	

Målforhold 1:3.000

Aabybro by har 5.003 beboere. Der er 1.558 parcelhuse, 3 stuehuse, 227 tæt-lave boliger, 26 etageboliger, 3 døgninstitutioner og 4 andre boliger. Aabybro by er en Hovedby. Der er i løbet af de seneste 8 år opført 173 parcelhuse, 78 tæt-lave boliger og 7 etageboliger samt 3 andre boligtyper, dvs. ialt ca. 32,6 boliger pr. år. De hidtidige byggemuligheder rummer mulighed for opførelse af ca. 116 nye boliger. Der er i helhedsplan 09 udlagt arealer til byfunktioner i Aabybro på ialt 45,9 ha på tre lokaliteter. De nye udlæg omfatter et ca. 14 ha stort boligområde i den nordlige del af Aabybro.

Offentlig service

Der er alle typer af offentlig service i områder, idet der især er en høj andel af undervisningsareal og og fordelingen ses med tal fra BBR nedenfor.

Etageareal	Bygningsareal iflg. BBR	Andel af kommunen
Undervisning	21.300 m ²	15%
Sundhed	1.450 m ²	21%
Daginstitutioner mv.	3.350 m ²	21%
Kultur (biograf, kirke, museum mv.)	2.650 m ²	7%
Idrætsareal	5.450 m ²	9%

Aabybro Skole har ca. 740 elever fordelt på 0. - 10. klassetrin. I Aabybro findes også børnehaverne Anlægsvejens, Thomasmindeparken og Børnehuset samt SFO'erne Hullet og Bikuben.

Der er idrætshal, svømmehal, medicenter incl. biograf samt andre kulturtilbud som spejdere. Foreningslivet omfatter både spejdere, idrætsforeninger og gymnastikforeninger. Aabybrohallen er den eneste kommunalt drevne hal i kommunen.

Der er i helhedsplan09 udlagt areal til udbygning af den offentlige service, bl.a. til nye uddannelsesinstitutioner.

Infrastruktur

Aabybro er vel forsynet med overordnede veje, og der er i helhedsplan09 planlagt en nye tilslutning i den syd-østlige del af byen og en forskydning af eksisterende veje ved de nye boligområder i den nordlige og østlige del af Aabybro.

Aabybroområdet betjenes med x-bus 970 (der dog ikke stopper i Aabybro by) og iøvrigt med bus nr. 2, 70, 71, 600 og 740.

Banestien har et forløb i den sydlige del af området og er grusbelagt pt.

Aktiviteter

Mødesteder

Aabybrohallen

Bytorv - detailhandelsmidte

Byparker

Søparken

Tilgængelig natur

Ny skov tilplantet i 2007-08 med bl.a. hundeskov og udsigtstårn.

Vildmosen - bl.a. Aaby Bjerg, Sandelsbjerg.

Let adgang til natur

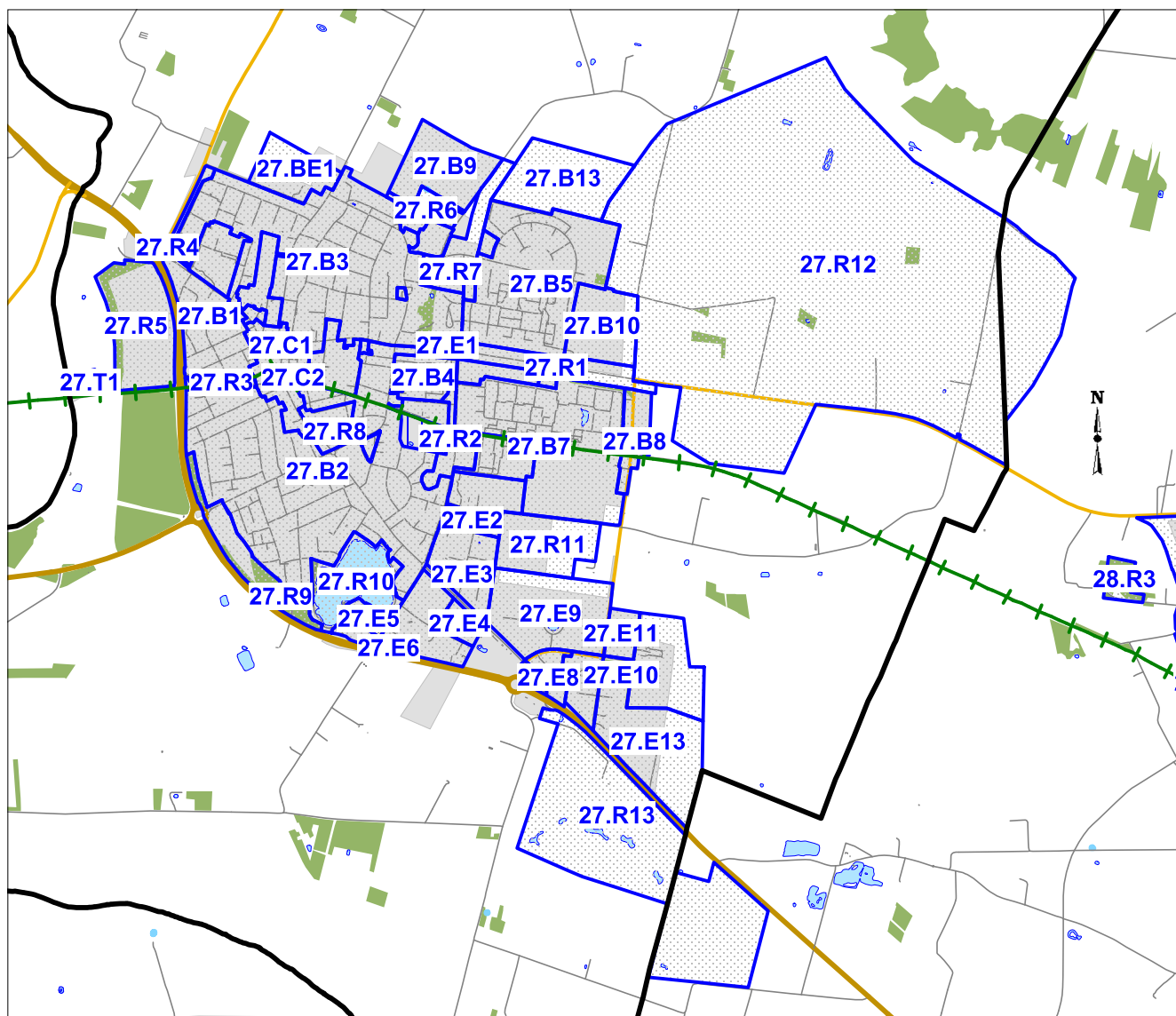
Nye boliger

Erhverv og turisme

Aabybro har en stærk erhvervsprofil med idag ca. 13-14% af erhvervs- og kontorarealer i kommunen. Beliggenheden tæt ved Aalborg og gode udvidelsesmuligheder for både eksisterende og nye virksomheder er med til at der må forventes en fortsat udvikling af erhvervslivet i Aabybro. I Helhedsplan 2009 er der udlagt ca. 32 ha til erhverv ved Aalborgvej øst for Knøsgård.

Erhvervsareal	Bygningsareal iflg. BBR	Andel af kommunen
Landbrug	129.650 m ²	6%
Transport	2.050 m ²	6%
Kontor og administration	38.200 m ²	15%
Fabrik, erhverv	56.850 m ²	14%
Hotel, restaurant mv.	9.350 m ²	13%
Hotelsengepladser	98	

Der er ingen sommerhuse eller ferieboliger.

Målforhold 1:3.000

Natur, miljø og kulturspor

Navnet Aaby er faktisk afledt af navnet Oby, der nævnes i et brev fra kong Valdemar Sejrs tid i år 1219 og senere i 1259, da kong Christoffer Valdemarsøn stadfæstede Vidskøl Klosters besiddelsesret til Ulveskoven. Betegnelsen Aabybro har eksisteret i hvert fald 450 år, og stammer fra brostedet over Ryå, nemlig Aaby bro, som i år 1500 hørte ind under Aalborghus. Ved broen lå et farveri (også senere alderdomshjem) og overfor lå den gamle brokro, og mejeriet blev bygget i 1888 og virkede som mejeri for Birkelse Hovedgård med flere. Postadressen lød på "Aaby kro" for egnens beboere, så blev postekspeditionen flyttet til Vestergade og senere til den nyopførte stationsbygning i 1896. Da indførtes navnet Aabybro i et ord efter stationens betegnelse. Aabybro blev et knudepunkt for Aalborg-Fjerritslev banen (1897-1969), og jernbanen mod Hjørring (Løkkenbanen fra 1913-1963) fik endestation i Aabybro. Efterhånden som Store Vildmose blev opdyrket, og der blev lavet de store fener, kom der den ene store kreaturtransport efter den anden.

Indtil slutningen af 1800-tallet bestod Aaby af nogle få gårde og huse beliggende omkring det, vi i dag kender som Vestergade, Østergade, Aaby Søndregade og Kirkevej. Der var enkelt småhandlende, ellers var beboerne beskæftiget ved landbruget eller landbrugsrelaterende fag. Der var på det tidspunkt også tre møller i området.

I Aabybro blev der under bevægelsen "Guds Menighed" etableret en kirke og en menighed, der er stiftet i 1936, og der blev oprettet en grundvigsundomsskole. I 1877 begyndte Åby højskole, og skolen blev midtpunkt for det åndelige liv på egnen. Skolen blev senere omdannet til efterskole.

Sidst i 60'erne og starten af 70'erne skete en stor udvikling af Aabybro ved udlægning af stort villakvarter i det vestlige Aabybro og i 70'erne i det nordøstlige Aabybro. Antallet af husstande var i 1930 149, i 1953 383, i 1962 450 og i 1978 1504 – det var den eksplosive udvikling af parcelhusbyggeriet i tresserne og begyndelsen af halvfjerdserne, der tredoblede Aabybro bys befolkning indenfor en 15-årig periode.

Aabybro har i de senere år fået renoveret hele bymidten, og her ligger også butikscenteret. Der er også i de senere år sket yderligere udvidelse af Aabybro mod øst – på vejen til Biersted. De nyeste udstykninger er i Knøsgård, på Torngårdsallé og Bispehaven bag kirken. Aabybro er en bosætningsby/pendlerby til Aalborg og en driftig og moderne handelsby.

Aabybro området omfatter de store mosearealer langs Ryaaen. I bronzealderen var vandstanden i det sydvestlige Vendsyssel lavere end nu, så fladen, hvor **Store Vildmose** nu ligger var tørlagt eller i hvert fald sandet til. I begyndelsen af jernalderen steg havet her 2-3 m, og begunstiget af den større fugtighed i jorden og den tiltagende nedbør begyndte en højmose at danne sig på de fugtigste pletter. Efterhånden bredte disse sig til én stor sammenhængende højmose. Under tørven er velbevarede bopladser og grave fra tiden forud for tørvens dannelse.

Store Vildmose er en højmose, en stor vandfyldt sphagnumsvamp på en flad

Relevante temaer i helhedsplan 2009

Infrastruktur

Tilslutningsveje ved Aabybro
Banesti

Natur og miljø

Særlige naturtyper i Vildmosen og geologi er omfattet af helhedsplanens retningslinier

Birkelse Hovedgård (fredet) og del af kulturmiljø

Plan og byg

Nye erhvervsarealer udlagt ved Aabybro

Trædesten

Kæruld

Landdistriktsprojekter

Kanosejlads på Ryaaen
Historiehulen
Kartoffeleventyret
Påskeudstilling (kunst)

Lokalplaner

- 1.02 Psykiatrisk Plejehjem Peter Løthsvej
- 1.03 Aabybro Rådhus v/Toftevej/Aaby
Sdr.Gade
- 1.04 Boligområde - Knøsgaard - 1. etape
- 1.16 Del af industriområde v/ Mølhøvevej
- 1.17 Boligområde v/ Løvsangervej
- 1.21 Søområdet v/ Fristrupvej
- 1.23 Omr. til serviceformål v/ Peter
Løthsvej
- 1.24 Aabybro Idrætsanlæg
- 1.25 Aabybro Renseanlæg
- 1.26 Offentlig skoleområde i Aabybro by
- 1.27 Boligområde ved Rosenvænget
- 1.31 Boligområde - Smedens Hjørne
- 1.33 Golfbaneanlæg - Høbækgaard
- Aabybro
- 1.34 Aabybro Bymidte
- 1.35 Boligom. Stendyssen/lokalt hånd-
værkerom.
- 1.36 Off. område Børneinst. Peter Løth-
svej
- 1.37 Boligområde v. Tyttebærvej og
Blåbærvej
- 1.41 Centerområde ved Kattedamsvej 36
- 1.42 Aabycentret
- 1.43 Centerområde ved Knøsgårdvej
- 1.44 Boligområdet Aabybro øst/nord
- 1.46 Jordbrugsparcer ved Skolevej
- 1.47 Boligområdet Stendyssen
- 1.48 Boligparceller ved Toftevej/Blåbær-
vej
- 1.49 Parcelhusområde ved Revlingestien
- 1.50 Boligområdet Thomasmindparken
- 1.51 Boligområdet Vandværksparken
- 1.52 Boligområdet Aabybro øst - 2. etape
- 1.54 Boligområde ved Toftevej nord for
Kattedamsvej, Aabybro

tallerken af stenalderhavbund. Så længe der ikke rørtes ved dens vandindhold, var den konserveret, og årtusinders mosedannelse fortsattes. Dræningen har medført, at mosen sank noget sammen. Mikroorganismer opæder tørvejorden, og forvandler den til kuldioxid og vand, og på et år forbrændes over 50.000 t mose svarende til 35.000 t kul. Mosens overflade synker et par cm årligt. Området var i oldtiden tæt befolket, og efterhånden som mosen synker, skyder de lave jernaldergravhøje op næsten som paddehatte efter regn.

Mosen har tidligere været udsat for store brande, det nævnes eksempelvis, at Store Vildmose engang brændte i 7 år, og fra 1745 er det beskrevet at det meste af vildmosen brændte. Der knytter sig mange gamle sagn til vildmosen. Dens bundløse sumpe og lunerne med vanduhyrer i, dens luftspejlinger på varme sommerdage og dens sure, klamme nattetåger har gennem tiden sat folks fantasi i svingninger og skabt mystik om mosen. Der er fundet trædesten f.eks. ved Sandelsbjerg, rester af jernalderlandsby med mange urner, gravhøje og et bronzetyrehoved. Rundt om i mosen fandtes damme, som kaldtes lunerne, men mange er forsvundet ved afvandinger. Derfra stammer egennavne som "Bjergets damme", "Gåselunerne", "Den store saltsø" ved Stavad og "Saltbrønden" ved Toftegård. Der var også tidligere mange væld under lyng og mospuder og lumske dyndsumpe (kværker).

I randpartier af mosen findes tætte tuer af tue-kæruld og tæpper af grenet rørhvene, på uafgravede partier med hedelyng, klokkeling, rosmarinlyng, mosebølle, butfinnet mangeløv og på fugtige pletter, tranebær. Krat i mose-randen er Grevens Ris, Dyrehaven, Ryssens Grave og Åby Bjerg. Der findes også egekrat ved Bjerget Krat.

I 1920 nedsattes Vildmosekommissionen, og kort tid herefter købte staten mosen. Der anlagdes tipvognsspor og veje, og der blev gravet brede hovedgrøfter, afvandingskanaler og dræningsledninger. I 1935 anlagdes opdrætningscentralen, den smukke centralgård og 19 avlsgårde med plads til 2.000 ungdyr. Formålet var bl.a. at kunne skille tuberkulosefrie kreaturer fra de raske, og forsyne det danske landbrug med malkekøer af "prima kvalitet".

Centralens arealer blev drevet som Danmarks største landbrug, og andre arealer som Toften, Lund- og Ørnefenerne blev lejet ud. Mosens tidligere mystiske verden (de mange sagn) sank halvanden meter og blev over en årrække forvandlet til græsfenner med hø. I 1935 solgtes arealer i mindre enheder, bl.a. en del ved Nørhalne til Pindstrup Mosebrug, en del til "Lindholm Brændselsindustri", og en anden del til Kås Briketfabrik. Der blev anlagt tørvekoksværk i 1943-44 under krigen, og i den nordlige del i Lunefennerne blev opført ca. 10 forpagtergårde og "De danske Spritfabrikker" lejede et større areal til kartoffelavl. I 1950'erne omtales, at de store omkostninger ved at kultivere mosen ikke er spildt - "thi mange mennesker har tjent og tjener stadig deres livsophold i mosen". Der gemmer sig således en rig kulturarv i Vildmosen, hvoraf væsentlige elementer formidles gennem naturskolen på Centralgården og ved udstillinger på "Gård 18".

Birkelse Hovedgård er et typisk dansk, helstøbt og harmonisk herregård-sanlæg, der også er udpeget som kulturmiljø. Hovedbygningerne fra 1550-80 og ombygget i 1920'erne og ladegårdens ældrebygninger omkring den store gårdsplads er bygningsfredet siden 1918.

Birkelse var i 16-1700 et meget stort godskompleks, og selve gården var meget anseelig. Den tilhørte før reformationen Børglum bispestol og blev som bispens øvrige storgårde afbrændt under Clementsfejden. Efter dens beliggenhed ved Ryaa antages det, at den har været meget stærkt befæstet, og en gammel halvkredsvold med ydergrav har i forbindelse med en åen omsluttet borggården. Otto Skeel på Birkelse oprettede i 1669 Stamhuset Birkelse for at sikre sit gods for slægten Skeel og for at opnå en række økonomiske privilegier. Ved oprettelsen bestod Stamhuset Birkelse af Hovedgården Birkelse, Rævkærgård, Hjermitslevgård og det halve af Gammel Hammelmose med fæstegods, møller, broer og skove (Pajhede, Ovnstrup og Ulveskov).

Områdets betydning for Jammerbugten

Aabybro er den hovedby, der ligger nærmest Aalborg og dermed en god placering for pendling. Der skal i Aabybro være mulighed for byudvikling, og der er udlagt rigelige bolig- og erhvervsarealer.

I de kommende år er der mulighed for at fortætte bymidten og øge detailhandlen i bymidten. Investeringer i infrastruktur, grønne kiler og service skal udbygges for at øge sammenhængskraften i byen og gøre strukturen og tilbuddene i byen mere synlige for omverdenen.

Lokalplaner (fortsat)

- 1.55 Boligområde mellem Banestien og Perikumvej, Aabybro
- 1.56 Erhvervsområde øst for Knøsgårdsvej, Aabybro
- 1.57 Erhvervsområde ved Knøsgårdsvej, Aabybro
- 1.58 Bryggertorvet - Aabybro
- 1.59 Rådhusparken, Aabybro
- 1.60 Boligparceller ved Kirkevej, Aabybro
- 1.61 Teknologiparken, Aabybro
- 1.63 Boligparcel ved Toftevej/Banestien, Aabybro
- 1.64 Aaby kirkes omgivelser
- 1.65 Offentligt område ved Anlægsvej/Vestergade og
- 1.66 Boligområde Aabybro Nordvest, Aabybro
- 1.67 Boligområde Thomasmindeparken etape 2
- 1.68 Nyt spejderområde v/Torngårdsvej
- 1.70 Thomasmindeparken NY II
- 1.72 Boliger ved Torngårdsvej
- 1.73 Boligområde ved Hovensvej "Bispehaven"
- 1.74 Offentligt skovområde øst for Aabybro
- 1.75 Offentligt område ved Peter Løthsvej i Aabybro
- 1.76 Erhvervs- og detailhandelsformål ved Ny Aabyvej, Aabybro
- 1.77 Boligformål ved Kattedamsvej
- 1.78 "Bispehaven", boligformål ved Hovensvej, etape 2
- 27-001 Boligformål, Revlingestien

